

МОТИВИ

към проект на Наредба за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд

Причини, налагащи приемането на Наредба за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд

Целта на проекта на наредба е след приемането на новия Кодекс за застраховането (ДВ бр. 102 от 29.12.2015 г.) да се доразвие на подзаконово равнище нормативната уредба за отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд. С проекта на наредба се предлага въвеждането на разпоредбите на Директива 91/674/ЕИО от 19 декември 1991 година относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на застрахователните предприятия.

С проекта на наредба се предлага и въвеждането на 5 насоки на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване, които КФН е обявила, че възнамерява да спазва, както следва:

1. Насоки относно признаването и оценката на активи и пасиви, различни от техническите резерви на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване;
2. Насоки за докладване и публично оповестяване на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване.
3. Насоки относно границите на договора на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване;
4. Насоки относно оценката на техническите резерви на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване;
5. Насоки относно прилагането на дългосрочните гаранционни мерки на Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване.

С проекта на наредбата също така се предлага уреждане на изискванията за отчетността на Гаранционния фонд.

Цели, които се поставят с наредбата:

Основни цели на наредбата са да се постигне съпоставимост на финансовите отчети на отделните застрахователи и презастрахователи, в това число чрез единна структура и единни означения на елементите на баланса (отчет за финансовото състояние) и отчета за доходите (отчет за печалбите и загубите и за всеобхватния доход), което е от значение за правилното разбиране на тяхното финансово състояние от потребителите, акционерите им, както и от широката общественост, както и да се осигури информацията, необходима за осъществяване на надзор върху застрахователната дейност.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Финансовите средства, човешките ресурси и другите средства, необходими за прилагане на новата уредба са част от ресурсите за цялостното прилагане на режима „Платежоспособност II”, който вече е въведен с Кодекса за застраховането (ДВ бр. 102 от 29.12.2015 г.).

Проектът на наредбата е разработен от работна група с участие на представители на Управление „Застрахователен надзор”, Дирекция „Правна” на КФН, както и представители, определени от представителните организации на застрахователите в Република България.

На основание чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове проектът на наредбата заедно с мотивите се публикува на интернет-страницата на КФН за обществено обсъждане. На основание чл. 26, ал. 4, изречение второ от Закона за нормативните актове, се определя 14-дневен срок за съгласуване и да бъдат уведомени съответните асоциации на застрахователите. Съображенията за предложени кратък срок за обществено обсъждане произтичат от целта нормативният акт да бъде приет окончателно и публикуван преди края на 2016 г., за да може да бъде използван за отчитането на финансовата 2016 г. Наред с гореизложеното следва да се има предвид, че основните заинтересовани лица – представителните асоциации на застрахователите в Република България имаха възможност да участват посредством определени от тях лица в работата на работната група по изготвяне на проекта на нормативен акт. Това е гаранция за тяхното добро запознаване с проекта на нормативен акт, по който биха могли да изразят своите бележки и предложения дори и в по-кратък срок.

При разработване на проекта на наредба в рамките на работната група бяха обсъдени два подхода за тест за адекватност на метода за образуване на резерва за възникнали, но непредявени претенции по застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите (чл. 92 от проекта на наредба). Наред с досегашния подход, залегнал и в настоящия проект (чл. 92, ал. 10-19 от проекта), който беше подкрепен от преобладаващата част от участниците в работната група, беше обсъден още един алтернативен подход, както следва:

(10) При избора на метод по ал. 1 за образуване на резерва застрахователят извършва тест за адекватност на размера му. Достатъчността на размера се доказва чрез сравнение с пазарно определен бенчмарк или стойност, определени поотделно за всяка от рисковите групи по ал. 2, т. 1-4 на база сбора от имуществените и неимуществените вреди. Пазарният бенчмарк е средна стойност от резултатите на изчисленията на база предявени и изплатени претенции. Резултатът за размер на резерва за възникнали, но непредявени претенции към края на годината, определен по избора от застрахователя метод, не може да бъде по-нисък от пазарния дял на застрахователя в общия за пазара очакван размер на крайната загуба за всяка от рисковите групи по ал. 2, намален с размера на изплатените от застрахователя претенции и стойността на образувания от него резерв за предявени, но неизплатени претенции към края на финансовата година по застраховката.

(11) Общият за пазара очакван размер на крайната загуба се определя на база пазарни исторически данни за период от 7 години, оповестени на интернет страницата на комисията, които се актуализират тримесечно. Общият за пазара очакван размер на крайната загуба се оповестява по рисковите групи съгласно ал. 2.

(12) Пазарният дял на застрахователя по ал. 10 е средно претеглена стойност, която се определя като броят на застрахованите от застрахователя МПС във всяка рискова група за съответната година се раздели на броя на всички застраховани МПС в тази рискова група за тази година съгласно пазарните данни и полученият резултат се умножава по стойността на крайната загуба за пазара за съответната година и така получените резултати за всички години, които участват в калкулацията, се сумират. Броят на застрахованите МПС за дадена година на събитие се определя като средноаритметична стойност на броя на МПС по действащи към началото, средата и края на всеки месец договори. Броят на застрахованите МПС от 01.01.2010г. включително се определя от заместник-председателя въз основа на данните в Информационния център по чл. 572 от Кодекса за застраховането.

(13) За образуване на резерва текущо през годината се прилага одобреният към края на предходната година метод, освен в случаите, когато този метод дава големи отклонения в стойността на резерва. В тези случаи след одобрение на зам.-председателя застрахователят може да промени метода или да не преизчислява размера на резерва към края на съответното тримесечие. Образуваният към края на всяко тримесечие размер на резерва не може да бъде по-нисък от размера към края на предходната година

освен при значително намаляване на пазарния дял на застрахователя в броя на застрахованите МПС.

С оглед вземане на възможно най-обосновано решение по въпроса е необходимо застрахователите да извършат съответните изчисления на база на двата подхода и да вземат отношение по тях в рамките на срока за съгласуване на проекта на наредбата.